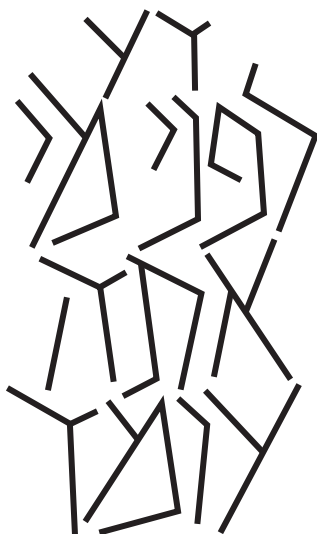

סידור קורן

ערוך ומבואר בידי
חנן דוד בניהו

•

הוצאת קורן ירושלים

”סמכו יִאֱהָבְתָ עוֹלָם לְיוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת׃ שְׁבַח מוֹכִיר יְחִוּד שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּבִיָּה וְנִתְיַנֵּת הַתּוֹרָה הַמְּאִירָה מְכַל הַמְּאוֹרוֹת, שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ אֵינוֹ מְאִיר אֶלָּא בַיּוֹם וְהַתּוֹרָה מְאִירָה בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה, וְאֲחוּז דֶּרֶךְ מִזְמוֹר (וִיט): ‘הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים קְבוּדַ־אֱלֹ... ‘תּוֹרַת ה’ תְּמִימָה וְאַחֲרֵי כֵן ‘עֲדוֹת ה’ נֶאֱמָנָה׃ שְׁאֵנו חַיִּבִּין לְהַעֲיִד עַל יְחִוּדוֹ הָאֱמִיתִי (סֵפֶר הַמִּנְהַגוֹת).

אֱהָבְתָ עוֹלָם אֶהֱבֹתֶנּוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

חַמְלָה גְדוֹלָה וְיִתְרָה חַמְלַת עֲלֵינוּ.

אָבִינוּ מְלַבֵּנוּ

בְּעֵבֹר שְׁמִיךְ הַגְּדוֹל, וּבְעֵבֹר אֲבוֹתֵינוּ שְׁבֻטְחוּ בְךָ

וְתִלְמַדְמוּ חֻקֵי חַיִּים, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֹם

כֵּן תַחַנְנוּ אָבִינוּ, אֵב הַרְחֵמֶן

הַמְּרַחֵם, רַחֵם נָא עָלֵינוּ

וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִינָה לְהַבִּין, לְהַשְׁפִּיל, לְשִׁמְעַ, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד

לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תִלְמוּד תּוֹרַתְךָ בְּאֱהָבָה.

וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרַתְךָ וּדְבַק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ

וְיַחַד לְבַבְנוּ לְאֱהָבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמִיךְ.

לֹא נִבּוֹשׁ וְלֹא נִפְלֵם וְלֹא נִפְשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד

כִּי בִשֵׁם קְדוֹשְׁךָ הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא בְּטַחְנוּ

נִגְיִלָה וְנִשְׁמַחָה בִּישׁוּעַתְךָ.

וְרַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְחַסְדֶיךָ הַרְבִּים

אֵל יַעֲזֹבוּנוּ נֶצַח סֵלָה וָעֶד.

”מצוה לאחוזו הציצית ביד שמאלית כנגד לבו בשעת קריאת שמע” (שׁו״ע כד, ב על פי שוחר טוב). לדעת האר”י, יש לאוספן ולאחוזו בין קמיצה לורת ולהניחן על הלב כשמגיע למארבע פנפות: יש נוהגים לאחוז את ארבעתן (הרדב”ז והאר”י), ויש נוהגים לאחוז רק שתיים כדי להישאר מסובב במצוות (ראבי”ה, ב”י בשם הרקנטני, מהרש”ל והגרא”א).

מִהָרָה וְהִבֵּא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם

(מְהֵרָה) מֵאַרְבַּע פְּנּוֹת כָּל הָאָרֶץ

וּשְׁבוּר עַל הַגּוֹיִם מֵעַל צְאֲרָנוּ, וְהוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ.

כִּי אֵל פּוֹעֵל יִשׁוּעוֹת אֶתְּהָ, וּבָנוּ בְּחֵרֶת מִכָּל עַם וְלָשׁוֹן

**וְקִרְבָּתֵנוּ מְלַבֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל בְּאֱהָבָה
לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחַדְךָ, לְיִרְאָה וּלְאֱהָבָה אֶת שְׁמִיךְ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאֱהָבָה.**

”יקרא קריאת שמע בכוונה – באימה, ביראה, ברתת וזיע” (שׁו״ע סא, א).

קריאת שמע צריכה כוונה מיוחדת בכל שלוש פרשיותיה,

אך מי שאינו יכול לכוון בכלן חייב לכוון לפחות בפסוק הראשון,

ואם לא התכוון צריך לחזור ולקוראו שנית (שׁו״ע סג, ד). ראה הלכות 105-106.

בקריאת שמע שלוש פרשיות:

”שִׁמְעֵ, שְׁעִינֵינָה קְבֻלַּת עוֹל מַלְכוּת שְׁמַיִם; וְהִיָּה אִם־שָׁמַעְ, שְׁעִינֵינָה קְבֻלַּת עוֹל מִצְוֹת;

וּפְרֻשֵׁת צִיצִית, שִׁישׁ בַּה צִּיּוּי עַל זְכִירַת הַמִּצְוֹת, הַזְכֵּרַת יִצִּיאַת

מִצְרַיִם וּבַחֲרִית ה’ בְּעַם יִשְׂרָאֵל (מִשְׁנָה, בְּרֻכּוֹת יג ע”א).

כִּשְׁמַגִּיעַ לְמִקּוּם הַמְּסוּמֵן ב’, יִמְשֵׁשׁ בַּתְּפִילִין שֶׁל יָד; וְכִשְׁמַגִּיעַ לְמִקּוּם הַמְּסוּמֵן ב’°,

יִמְשֵׁשׁ בַּתְּפִילִין שֶׁל רֹאשׁ (סֵפֶר הַיִּרְאָה עַל פִּי שַׁבַּת יב ע”א; שׁו״ע כח, א).

מכסה את עיניו בידו ואומר בכוונה ובקול רם:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, יְהוָה אֶחָד:

בלחש: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד.

וְאֱהָבְתָ אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, בְּכָל־לִבְבְּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־

מְאֹדְךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוְךָ הַיּוֹם, עַל־לִבְבְּךָ:

וְשִׁנְנָתָם לְבָנֶיךָ וּדְבַרְתָּ בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ,

וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: ° וְקִשְׁרָתָם לְאוֹת עַל־יָדְךָ ° וְהָיוּ לְטֹטְפֹת

בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמַעְ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם

הַיּוֹם, לְאֱהָבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ, בְּכָל־לִבְבְּכֶם וּבְכָל־

נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר־אַרְצְכֶם בְּעֵתוֹ, יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ, וְאֶסְפַּתְךָ

דְּגַנְךָ וְתִירְשְׁךָ וַיְצַהֲרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לְבַהֲמֹתֶיךָ, וְאֶכְלַתְךָ

וְשִׁבַּעְתָּ: הַשְּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתָּה לְבַבְכֶם, וְסָרְתָם וַעֲבַדְתֶּם

אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: וְחָרָה אַף־יְהוָה בְּכֶם, וַעֲצַר

אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר, וְהִאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ,

וְהָיָה כִּי־יִשָּׁעַר אֶת־פֶּתְחֵי הַשָּׁמַיִם וְיִשַׁלֵּם אֶת־יְבוּלָהּ וְהָיָה כִּי־יִשָּׁעַר

וְאֵבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבֵה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם:
 וּשְׁמַתֶּם אֶת־דְּבָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לִבְבְּכֶם וְעַל־נַפְשֵׁיכֶם, וְקִשְׁדֶּתְכֶם
 אֹתְכֶם לְאוֹת עַל־יְדֹכֶם, וְהָיוּ לְטוֹטְפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמְדֹתֶיךָ
 אֹתְכֶם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם, בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלַכְתְּךָ בְּדֶרֶךְ,
 וּבְשֹׁכֶבְךָ וּבְקוּמְךָ: וְכִתַּבְתֶּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: לְמַעַן
 יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם
 לֵאמֹר לְהֵם, כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

י'כשיגיע אל י'יאמר תקח ראשי חוטי הד' ציציות ביד ימין, ושרשם הנאחזות בכנפי הטלית יהיו ביד שמאל ותנחה כך נתונה על הלב לצד שמאל. וכל עוד שאתה אומר פרשת ציצית, תהיה מביט ומסתכל בציציות ההם, וכשתגיע אל ה'וראיתם אתו' תעבירם על גבי עיניך ותנשקם" (שעה"כ). וכשמגיע לתיבת ה'עניכם' מנשקן ומעבירן על גבי עינו (שם). ויש נוהגים לנשקן ולהעבירן על גבי העיניים גם אחרי י'עשיתם אתם' (יעב"ץ) ואחרי 'את־כָּל־מִצְוֹתַי' (תכלאל עץ חיים).

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֲלֵהֶם, וַעֲשׂוּ לְהֵם צִיצִית עַל־פְּנֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם, וְנָתַנוּ עַל־
 צִיצִית הַכֹּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית, וְרָאִיתֶם אֹתוֹ
 וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם, וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרָי
 לְבַבְכֶם וְאַחֲרָי עֵינֵיכֶם, אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ
 וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתַי, וְהֵייתֶם קְדוֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם, אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, לְהֵיוֹת לָכֶם
 לֵאלֹהִים, אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

שליח הציבור והקהל אומרים (ראה הלכה 123):

אָמֵת

שליח הציבור חוזר ואומר (שו"ע סא, ג על פי זוהר):

יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אָמֵת

וַיְצִיב, וַיַּכּוֹן וְקָיָם, וַיִּשֶׁר וַיִּנְאַמֵּן, וַאֲהוּב וְחָבִיב
 וַיִּנְחַד וַיִּנְעֵם, וַיִּנְרָא וַאֲדִיר, וַיִּמְתְּקֵן וּמְקַבֵּל, וְטוֹב וַיִּפְּהָ
 הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.

אָמֵת אֱלֹהֵי עוֹלָם מְלַכְנוּ
 צוּר יַעֲקֹב מִיָּגוֹן יִשְׁעָנוּ
 לְדוֹר וָדוֹר הוּא קָיָם
 וּשְׁמוֹ קָיָם
 וְכֶסֶף אוֹ נָכוֹן
 וּמְלַכּוֹתוֹ וְאִמּוֹנָתוֹ לְעַד קָיָמָת

כשאומר 'לעד', מנשק את הציציות מעבירן על גבי עינו ומנחן (שעה"כ).

וְדַבְּרֵנוּ חַיִּים וְקָיָמִים
 וְנִנְאֲמִים וְנִנְחַמְדִּים
 לְעַד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים
 עַל אֲבוֹתֵינוּ, עָלֵינוּ
 וְעַל בְּנֵינוּ וְעַל דוֹרוֹתֵינוּ
 וְעַל כָּל דוֹרוֹת זְרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדֶּיךָ
 עַל הָרָאשׁוֹנִים וְעַל הָאַחֲרוֹנִים
 דָּבָר טוֹב וְקָיָם
 בְּאֵמֶת וּבְאִמּוֹנָה, חֵק וְלֹא יַעֲבֹר.

אָמֵת שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
 מְלַכְנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ
 גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ
 יוֹצֵרֵנוּ צוּר יִשׁוּעֵתָנוּ
 פּוֹדֵנוּ וּמְצִילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ
 וַאֲיֵן לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוֹלָתְךָ
 סְלָה.

עֲזַרְתָּ אֲבוֹתֵינוּ אֶתְּהָּ הוּא מְעוֹלָם
מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבָנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר.
בְּרוּם עוֹלָם מוֹשֶׁבֶךְ
וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצַדִּיקְתְּךָ עַד אַפְסֵי אֶרֶץ.

אָמֵת אֲשֶׁרִי אִישׁ שִׁישְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ
וְתוֹרַתְךָ וּדְבַרְךָ יִשִּׁים עַל לְבוֹ.

אָמֵת שְׁאֵתָהּ הוּא אֲדוֹן לְעַמְּךָ
וּמֶלֶךְ גְּבוּר לְרִיב רִיבָם לְאֲבוֹת וּבָנִים.

אָמֵת אֶתָּהּ הוּא רֵאשׁוֹן וְאֶתָּהּ הוּא אַחֲרוֹן
וּמִבְּלַעֲדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ.

אָמֵת מִמִּצְרַיִם גְּאֻלְתָּנוּ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ
כָּל בְּכוֹרֵיהֶם הִרְגָתָּ
וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גְּאֻלְתָּ
וַיִּם סוּף לָהֶם בְּקַעַת
וַיִּזְדִּים טַבַּעַת
וַיִּדְיִדִים עֲבָרוּ יָם
וַיִּכְסּוּ־מַיִם צָרִיחֶם, אַחַד מֵהֶם לֹא נוֹתָר:

תהלים קו

עַל זֹאת שִׁבְחוּ אֱהוּבִים וְרוֹמְמוּ לְאֵל
וְנִתְּנוּ יְדִידִים זְמִירוֹת, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת לְמֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם

רַם וְנִשְׂא, גְּדוֹל וְנוֹרָא
מִשְׁפִּיל גְּאִים עֲדֵי אֶרֶץ
מִגְּבִיָּה שְׁפָלִים עַד מָרוֹם
מוֹצִיא אֲסִירִים, פּוֹדֶה עֲנּוּיִם, עוֹזֵר דָּלִים
הַעֲוֹנָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שׁוּעַם אֱלֹיוּ.

כאן עומדים כהכנה לתפילת שמונה עשרה
(מהרי"ל, על פי רש"י לברכות לא ע"א; שעה"כ).

תְּהִלּוֹת לְאֵל עֲלִיוֹן גּוֹאֵלִם
בְּרוּךְ הוּא וּמְבָרֵךְ
מִשָּׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְךָ עָנּוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה
וְאָמְרוּ כָלֵם

מִי־כַמְכָּה בְּאֵלִים, יְהוָה
מִי כַמְכָּה נֶאֱדָר בְּקִדְשׁ
נוֹרָא תְּהִלָּת, עֲשֵׂה פְּלֵא:

שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְחוּ גְּאוּלִים
לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל עַל שְׁפַת הַיָּם
יַחַד כָּלֵם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ
וְאָמְרוּ

יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

וְנֶאֱמַר

גְּאֻלְנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ, קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גְּאֻל יִשְׂרָאֵל.

שמות טו

שמות טו

ישעיהו מז

עמידה

"המתפלל צריך שיוכין בלבו פירוש המלות שמוציא בשפתיו; ויחשוב כאלו שכינה כנגדו ויסיר כל המחשבות הטורדות אותו עד שתשאר מחשבתו וכוונתו וזה בתפלתו" (ש"ע צח, א). יש נוהגים לפסוע שלוש פסיעות לפנים, כמי שנכנס לפני המלך (ספר הפרדס; קש"ג יב, טו בשם הרוקח).

עומד ומתפלל בלחש מכאן ועד 'בְּלִבְּךָ שְׁלֹם' בעמ' 78.

שוחרין בברכת אבות תחילה וסוף (ברכות לד ע"א; ש"ע קיג, א). כורע בתיבת 'בְּרוּךְ', קד לפנים בתיבת 'אֲתָה' וווקף בשם (רעיא מהימנא, עקב).

אֲדָנִי, שְׁפָתַי תִּפְתָּח, וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתְךָ:

תהלים נא

אבות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק, וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיּוֹן
גּוֹמֵל חַסְדִּים טוֹבִים, קוֹנֵה הַכֹּל

וְזוֹכֵר חַסְדֵי אֲבוֹת

וּמְבִיא גּוֹאֵל לְבָנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה.

בעשרת ימי תשובה: זְכַרְנוּ לְחַיִּים, מֶלֶךְ חַפֵּץ בַּחַיִּים

כְּתַבְנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים, לְמַעַן אֱלֹהִים חַיִּים.

אם שכח אינו חוזר.

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמַגֵּן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מַגֵּן אַבְרָהָם.

גבורות

אַתָּה גְּבוּר לְעוֹלָם, אֲדָנִי

מַחֲיָה מֵתִים אַתָּה, רַב לְהוֹשִׁיעַ

אומרים 'מְשִׁיב הַרוּחַ' ממוסף של שמיני עצרת עד שחרית של יו"ט ראשון של פסח. וממוסף של יו"ט ראשון של פסח ועד שחרית של שמיני עצרת אומרים 'מוֹרִיד הַטֶּל'. ראה הלכה 144-145.

בחורף: מְשִׁיב הַרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם / בקיץ: מוֹרִיד הַטֶּל

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד

מַחֲיָה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים

סוֹמֵךְ נוֹפְלִים, וְרוֹפֵא חוֹלִים, וּמַתִּיר אֲסוּרִים

וּמַקְיִים אֲמוֹנָתוֹ לִישְׁנֵי עֶפְרַיִם.

מִי כְמוֹךָ, בַּעַל גְּבוּרוֹת

וּמִי דוֹמֶה לְךָ

מֶלֶךְ מִמִּית וּמַחֲיָה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה.

בעשרת ימי תשובה: מִי כְמוֹךָ אֵב הַרְחֵמוֹן, זוֹכֵר יְצוּרֵי בְּרַחֲמִים לְחַיִּים.

אם שכח אינו חוזר.

וְנֶאֱמַן אַתָּה לְהַחְיֹת מֵתִים.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מַחֲיָה הַמֵּתִים.

בתפילת לחש ממשיך 'אתה קדוש' בעמוד הבא.

קדושה

את ברכת קדושת השם בחזרת הש"ץ פותחים בקדושה (סדר התפילה להרמב"ם),
ראה הלכה 168-170.

במקומות המסומנים ב*, המתפלל מתרומם על קצות אצבעותיו
(טובי*, קבה ושערה"כ בשם מדרש תנחומא; ברכ"י בשם הרדב"ז).

נְקַדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ בְּנֵעַם שִׁיחַ סוּד שְׂרָפֵי קִדְשׁ, הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קִדְשָׁה

וְכֵן כְּתוּב עַל יַד נְבִיאְךָ: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר

קהל ואחריו שליח הציבור:

*קְדוֹשׁ, *קְדוֹשׁ, *קְדוֹשׁ, יְהוָה צְבָאוֹת, מְלֵא כְּלֵהָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

לְעַמְתָּם מְשֻׁבָּחִים וְאוֹמְרִים

קהל ואחריו שליח הציבור:

*בְּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

וּבְדַבְרֵי קִדְשְׁךָ כְּתוּב לְאָמֹר

קהל ואחריו שליח הציבור:

*יְמַלֵּךְ יְהוָה לְעוֹלָם, אֱלֹהֶיךָ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר, הַלְלוּהָ:

תהלים קמו

ישעיהו

יחזקאל ג

קדושת השם

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ
וְקָדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סְלָה.

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הָאֵל הַקָּדוֹשׁ. / בעשרת ימי תשובה: הַמְלִיךְ הַקָּדוֹשׁ. /

אם שכח ולא נזכר תוך כדי דיבור חוזר לראש התפילה,
ובחזרה יש אומרים ששליח הציבור חוזר לראש הברכה.
ראה הלכה 562.

דעת

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת
וּמְלַמֵּד לְאִנּוּשׁ בִּינָה.
וְחַנּוּנוֹ מֵאַתְּךָ חֻכְמָה בִּינָה וְדַעַת.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חוֹנֵן הַדַּעַת.

תשובה

הַשִּׁיבֵנו אֲבִינוֹ לְתוֹרָתְךָ
וְקַרְבֵנו מִלְּבָנוֹ לְעִבּוּדְךָ
וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַרוֹצֵה בְּתִשׁוּבָה.

סליחה

יש נוהגים להכות כנגד הלב במקומות המסומנים ב° (סידור יעב"ץ בשם השליח).

סַלַח לָנוּ אֲבִינוֹ בִּי ° חַטָּאוֹנוֹ
מִחַל לָנוּ מִלְּבָנוֹ בִּי ° פִּשְׁעֵנוֹ
בִּי אֵל טוֹב וְסַלַח אֶתְּךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, חַנּוּן הַמְרַבֵּה לְסַלַח.

גאולה

רְאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ, וְרִיבָה רִיבֵנו
וּמַהֲרָ לְגַאֲלָנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה לְמַעַן שְׁמִיךָ
בִּי אֵל גּוֹאֵל חֲזִק אֶתְּךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בתענית ציבור שליח הציבור מוסיף:

עֲנֵנוּ אֲבִינוֹ עֲנֵנוּ בַיּוֹם צוֹם הַתְּעַנִּית הַזֶּה, בִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ. אֵל
תִּפְּן לְרִשְׁעֵנוּ, וְאֵל תִּתְּעַלֵּם מִלְּבָנוֹ מִבְּקִשְׁתָּנוּ. הֲיִיה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעַתָּנוּ.
טָרִם נִקְרָא אֵלֶיךָ אֶתְּךָ תַעֲנֶה, נִדְבַר וְאַתָּה תִשְׁמַע, כִּדְבַר שְׁנֵאמַר:
וְהִיָּה טָרִם יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעַ: בִּי אַתָּה
יְהוָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. בְּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה, הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה.

ישעיה סה

רפואה

רְפָאוּנוּ יְהוָה וְנִרְפָּא
הוֹשִׁיעֵנוּ וְנוֹשְׁעָה, בִּי תְהַלְתֵּנוּ אֶתְּךָ
וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּמְרַפָּא לְכָל תַּחֲלוּאֵינוּ
וּלְכָל מַכְאוּבֵינוּ וּלְכָל מַכּוֹתֵינוּ

המתפלל על חולה, מוסיף כאן:

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתְּשַׁלַּח מִהֲרָה רְפוּאָה
שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, לְחוֹלָה/לְחוֹלָה
פְּלוּגִית/בֶּן/בַּת פְּלוּגִית בְּתוֹךְ שְׁאֵר חוּלֵי יִשְׂרָאֵל

בִּי אֵל רוֹפֵא רַחֲמָן וְנִאֲמָן אֶתְּךָ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, רוֹפֵא חוּלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

ברכת השנים

מפסח עד ליל ז' במרחשוון אומרים (ראה הלכה 147):

בָּרַכְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל מַעֲשֵׂי יָדֵינוּ
וּבְרַךְ שְׁנַתְנוּ בְּטַלְלֵי רֵצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה
וְתַהֲי אַחֲרֵיתָהּ חַיִּים וְשִׁבְעַת וְשָׁלוֹם בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבָרָכָה
כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אֶתָּה וּמְבָרַךְ הַשָּׁנִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְבָרַךְ הַשָּׁנִים.

בחורף מליל ז' במרחשוון עד ערב פסח אומרים (ראה הלכה 146):

בְּרַךְ עֲלֵינוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת
וְאֵת כָּל מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה
וְתֵן טַל וּמָטָר לְבָרָכָה עַל כָּל פְּנֵי הָאָדָמָה
וְרוּחַ פְּנֵי תֵבֵל וְשִׁבְעַת אֶת הָעוֹלָם כֹּל מִטּוֹבָךְ
וּמִלֹּא יָדֵינוּ מִבְּרוּכֹתֶיךָ, וּמַעֲשֵׂר מִתְּנוֹת יָדֶיךָ
שָׁמְרָה וְהַצִּילָה שָׁנָה זוֹ מִכָּל דְּבַר רָע
וּמִכָּל מִינֵי מִשְׁחִית, וּמִכָּל מִינֵי פְרַעֲנוֹת
וְעִשָׂה לָּהּ תְקוּהָ טוֹבָה וְאַחֲרֵית שָׁלוֹם
חוּס וְרוּחַם עָלֶיהָ וְעַל כָּל תְּבוּאָתָהּ וּפְרוּתֶיהָ
וּבְרָכָה בְּגִשְׁמֵי רֵצוֹן בְּרָכָה וּנְדָבָה
וְתַהֲי אַחֲרֵיתָהּ חַיִּים וְשִׁבְעַת וְשָׁלוֹם בְּשָׁנִים הַטּוֹבוֹת לְבָרָכָה
כִּי אֵל טוֹב וּמְטִיב אֶתָּה וּמְבָרַךְ הַשָּׁנִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְבָרַךְ הַשָּׁנִים.

קיבוץ גלויות

תִּקַּע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֻרוֹתֵנוּ, וְשָׂא נֶס לְקַבֵּץ גְּלוּיֹתֵינוּ
וּקְבָצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנָפּוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל.

השבת המשפט

הַשִּׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָא שׁוֹנָה וְיִזְעִינּוּ כְּבַתְחֻלָּה
וְהִסֵּר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וְאַנְחָה
וּמִלֶּךְ עֲלֵינוּ מְהֵרָה אֶתָּה יְהוָה לְבִדְךָ
בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצַדֵּק וּבְמִשְׁפָּט.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט.

/ בעשרת ימי תשובה: המלך המשפט.

אם שכח ולא נזכר תוך כדי דיבור חזור ל'השיבה', ואם עקר רגליו חזור לראש התפילה (שו"ע תקפב, א), ויש אומרים שאינו חוזר (רמ"א קיח; בא"ח). ראה הלכה 598.

ברכת המינים

לְמִינִים וּלְמַלְשֵׁינִים אֵל תְּהִי תְקוּהָ
וְכָל הַזֵּדִים כְּרָגַע יֵאבְדוּ
וְכָל אוֹיְבֶיךָ וְכָל שׁוֹנְאֵיךָ מְהֵרָה יִפְרְתּוּ
וּמַלְכוּת הָרְשָׁעָה מְהֵרָה תִּעְקַר וְתִשְׁבֵּר
וְתִכְלֵם וְתִכְנַעֵם בְּמֵהֵרָה בְּיָמֵינוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמְכַנְעֵ זֵדִים.

על הצדיקים

עַל הַצְּדִיקִים וְעַל הַחֲסִידִים
וְעַל שְׂאֵרֵית עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל (וְעַל זְקֵנֵיהֶם)
וְעַל פְּלִטַּת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גְּרֵי הַצְּדָק וְעַלֵּנוּ
יְהִמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בְּאַמֶּת
וְשִׁים חֲלָקֵנוּ עִמָּהֶם
וּלְעוֹלָם לֹא יִבּוֹשׁ כִּי בְךָ בִּטְחָנוּ.
וְעַל חֲסִדְךָ הַגָּדוֹל בְּאַמֶּת נִשְׁעַנְנוּ.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִשְׁעֵן וּמְבַטֵּחַ לְצְדִיקִים.

בנין ירושלים
 תִּשְׁכַּח בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ כְּאִשׁוֹ דְבַרְתָּ
 וְכַפֵּא דְדוֹד עֲבַדְךָ מֵהֵרָה בְּתוֹכָהּ תִּכְיֶן
 וּבִנְיָה אוֹתָהּ בְּנֵן עוֹלָם בְּמֵהֵרָה בְּיָמֵינוּ*
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם.

*בתשעה באב יש אומרים כאן 'נחם' (טור, תקנו ; פ"ח וברכ"ו):

נחם יהוה אלהינו את אבלי ציון ואת אבלי ירושלים ואת העיר
 החרבה והבויה והשוממה, מבלי בניה היא יושבת, וראשה חפוי
 כאשה עקרה שלא ילדה. ויבלעה לגיונים, ויירשנה עובדי פסילים,
 ויטילו את עמך ישראל לחרב, ויהרגו בודון חסידי עליון. על בן ציון
 במור תבכה וירושלים תתן קולה. לבי לבי על חלליהם, מעי מעי
 על הרוגייהם. כי אתה יהוה באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה,
 ככתוב: ואני אהיה לה, נאם יהוה, חומת אש סביב, ולכבוד אהיה
 בתוכה: ברוך אתה יהוה, מנחם ציון בבנין ירושלים.

זכריה ב

מלכות בית דוד

אֶת צִמַח דָּוִד עֲבַדְךָ מֵהֵרָה תִצְמִיחַ
 וְקִרְנוֹ תָרוּם בִּישׁוּעַתְךָ
 כִּי לִישׁוּעַתְךָ קוִינּוּ כָּל הַיּוֹם.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, מִצְמִיחַ קֶרֶן יִשׁוּעָה.

שומע תפילה

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
 אֲב הִרְחַמְנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ
 וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ
 כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים אַתָּה*
 וּמְלַפְּנֵיךָ מִלִּבְּנוֹ רִיקָם אֵל תִּשְׁיִבֵנוּ

* יש הנוהגים להתוודות כאן ולבקש על הפרנסה (עמ' 896).

חַנְּנוּ וְעַנְּנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ**
 כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

** בתענית ציבור היחיד אומר כאן 'עננו' (אם שכח ואמר 'ברוך אתה ה', אינו חוזר).
 ראה הלכה 592.

עַנְּנוּ אֲבִינוּ עַנְּנוּ בַיּוֹם צוֹם הַתְּעִנִּית הַזֶּה, כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ. אֵל תִּפְן
 לְרִשְׁעֵנוּ, וְאֵל תִּתְעַלֵּם מִלִּבְּנוּ מִבְּקִשְׁתֵּנוּ. הִיָּה נָא קְרוֹב לְשׁוֹעַתֵנוּ, טָרָם
 נִקְרָא אֱלֹהֶיךָ אַתָּה תַעֲנֶה, נְדַבֵּר וְאַתָּה תִשְׁמַע, כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִיָּה טָרָם
 יִקְרָאוּ וְאֲנִי אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֶשְׁמַע: כִּי אַתָּה יְהוָה פּוֹדֶה
 וּמַצִּיל וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה.
 בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה.

ישעיה סה

וממשיך 'רצה' למטה.

עבודה

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּלְתַפְלָתָם שְׁעֵה
 וְהִשָּׁב הָעֲבוּדָה לְדַבְּרֵי בֵיתְךָ
 וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם מֵהֵרָה בְּאַהֲבָה תִקְבַּל בְּרָצוֹן
 וְתֵהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ.

בראש חודש ובחול המועד מוסיפים:

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה וְיָבֹא, יִגַּיעַ, יִרְאֶה וְיִרְצֶה, וְשָׁמַע
 יִפְקַד וְיִזְכֵּר, וְזָכְרֵנוּ וְזָכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, וְזָכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ, וְזָכְרוֹן
 מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עֲבַדְךָ, וְזָכְרוֹן כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵיךָ, לְפִלְטָה
 לְטוֹבָה, לְחַן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים (לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם), בַּיּוֹם

בראש חודש: ראש החודש הזה

בפסח: חג המצות הזה, ביום מקרא קדש הזה

בסוכות: חג הסוכות הזה, ביום מקרא קדש הזה

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וְלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זְכַרְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפְקַדְנוּ
 בּוֹ לְבָרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים בְּדַבְּרֵי יִשׁוּעָה וּרְחָמִים. חוּס
 וְחַנְּנוּ וְחַמְלֵנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֱלֹהֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מְלַךְ
 חַנּוּן וְרַחוּם אַתָּה.

אם שכח חוזר. ראה הלכה 375.

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תַּחֲפֹץ בָּנוּ וְתִרְצָנוּ
וְתַחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׂוֹבֶךְ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים.
בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, הַמַּחְזִיר שְׂכִינְתוֹ לְצִיּוֹן.

הוֹדָא

שוחין בברכת ההודאה תחילה וסוף (ברכות לד ע"א) ואינו זוקף עד אמירת השם (רמב"ם).

כשהשי"ן אומר מודים, הקהל אומר
בלחש מודים דרבנן (סוטה מ ע"א):

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ
שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.
צוּרנוּ, צוּר חַיֵּינוּ וּמִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
אֱלֹהֵי כָל בִּשְׂרָא
יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
עַל שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ.
כֵּן תַּחֲזִינוּ וְתַחַנְנוּ
וְתִאֲסֹף גְּלוּתֵנוּ לְחַצְרוֹת
קִדְשֶׁךָ לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ
וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם
עַל שֶׁאַנְחָנוּ מוֹדִים לְךָ
בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לְךָ
שְׂאֵתָה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֵלֵהי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד.
צוּרנוּ, צוּר חַיֵּינוּ וּמִגֵּן יִשְׁעֵנוּ
אֱלֹהֵי כָל בִּשְׂרָא
יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית.
בְּרֻכּוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ
עַל שֶׁחַיֵּיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ.
כֵּן תַּחֲזִינוּ וְתַחַנְנוּ
וְתִאֲסֹף גְּלוּתֵנוּ לְחַצְרוֹת
קִדְשֶׁךָ לְשִׁמּוֹר חֻקֶיךָ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ
וְלַעֲבֹדְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם
עַל שֶׁאַנְחָנוּ מוֹדִים לְךָ
בְּרוּךְ אַל הַהוֹדָאוֹת.

בחנוכה:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלְאוֹת
וְעַל הַנְּחֻמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ בְּיָמֵים הָהֵם בְּזִמְנָה הַזֶּה.

בְּיָמֵי מַתְתִּיָּה בֶּן יוֹחָנָן כִּהֵן גְּדוֹל חֲשׂוֹמוֹנָאֵי וּבְנֵיו, כִּשְׁעַמְדָּה מַלְכוּת
וְזֶן הִרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכַּחַם תּוֹרַתְךָ וְלַהֲעֵבִירָם מִחֻקֶי

רְצוֹנֶךָ, וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים עֲמַדְתָּ לָהֶם בַּעַת צָרָתָם, רַבְתָּ
אֶת רִיבָם, דָּנַתָּ אֶת דֵּינָם, נִקְמַתָּ אֶת נִקְמָתָם, מִסִּרְתָּ גְבוּרִים בְּיַד
חַלְשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מַעֲטִים, וְרַשְׁעִים בְּיַד צְדִיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד
טְהוּרִים, וְזוּדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרַתְךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקְדוֹשׁ
בְּעוֹלָמְךָ, וְלַעֲמֶךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפְרָקָן כְּהַיּוֹם
הַזֶּה. וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בְּנֵיךָ לְדַבֵּר בִּיתְךָ, וּפְנּוּ אֶת הַיְכָלְךָ, וְטָהְרוּ
אֶת מִקְדָּשְׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נְרוֹת בְּחַצְרוֹת קִדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׂמוֹנֵת יָמֵי
חֲנֻכָּה אֵלֶיךָ, בְּהִלָּל וּבְהוֹדָאָה, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְנוֹדָה
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל, סְלָה.

וממשיך יצעל כלם:

בפורים:

עַל הַנְּסִים וְעַל הַפְּרָקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלְאוֹת
וְעַל הַנְּחֻמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לְאַבוֹתֵינוּ בְּיָמֵים הָהֵם בְּזִמְנָה הַזֶּה.

בְּיָמֵי מְרַדְכֵי וְאַסְתֵּר בְּשׁוֹשׁן הַבִּיּוּרָה, כִּשְׁעַמְדָּה עֲלֵיהֶם הַמֶּן הִרְשָׁע,
בְּקִשׁ לְהַשְׁמִיד לְהַרְגֵם וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְהוּדִים מִנְּעַר וְעַד־זָקֵן טַף
וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד, בְּשִׁלּוּשֵׁה עֶשֶׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם־עֶשֶׂר, הוּא־חֹדֶשׁ
אֲדָר, וּשְׁלָלָם לְבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים הִפְרַת אֶת עֲצָתוֹ,
וְקַלְקַלְתָּ אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ, וְהִשְׁבֹּתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֵאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ
וְאֶת בְּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נְסִים וְנִפְלְאוֹת, וְנוֹדָה לְשִׁמְךָ
הַגָּדוֹל, סְלָה.

וממשיך יצעל כלם:

ועל כלם:

יְתַבְרַךְ וַיְתַרְוִם וַיְתַנְשֵׂא תַמִּיד שִׁמְךָ מִלְּכָנוּ לְעוֹלָם וָעֶד
וְכָל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סְלָה

בעשרת ימי תשובה: וכתב לחיים טובים כל בני ברייתך.

ויהללו ויברכו את שמך הגדול באמת לעולם כי טוב
האל ישועתנו ועזרתנו סלה, האל הטוב.
יברוך אתה יהוה, הטוב שמך ולך נאה להודות.

לא אמר 'על הנסים' או 'זכתב לחיים' ונוכר לאחר שאמר 'ברוך אתה ה', אינו חוזר.

ברכת כוהנים:

הכוהנים אומרים בלחש (סוטה לט ע"א):

יהי רצון מלפניך, יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתהיה ברכה זו שצוייתנו לברך
את עמך ישראל ברכה שלמה ולא יהיה בה ממשל ועון מעתה ועד עולם.

אם יש יותר מכוהן אחד, שליח הציבור קורא:

כהנים

(יש עונים: עם קדושיך, באמור.)

הכוהנים מברכים:

ברוך אתה יהוה, אלהינו מלך העולם
אשר קדשנו בקדשך של אהרן, וצונו לברך את עמו ישראל באהבה.

שליח הציבור מקריא מילה במילה, והכוהנים אחריו:

יברכך יהוה וישמרך: קהל: אמן

במדבר

יאר יהוה פניו אליך ויחנך: קהל: אמן

ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום: קהל: אמן

שליח הציבור ממשיך 'שים שלום' בעמוד הבא.

הכוהנים אומרים בלחש (סוטה, שם):

רבו העולמים, עשינו מה שצוית עלינו, עשה אתה מה שהבטחתנו. השקיפה
ממעון קדשך מזה השמים וברך את עמך את ישראל:

דברים כו

הרואה חלוש ונפשו עגומה, אומר בשעת נשיאת כפיים את הבקשה רבונו של עולם בעמ' 897.
ויש אומרים בשעת נשיאת כפיים בקשה לפרנסה והצלחה בעמ' 897.

אם אין כוהנים העולים לדוכן, שליח הציבור אומר:

אלהינו ואלהי אבותינו, ברכנו בברכה המשלשת בתורה, התנובה על ידי
משה עבדך, האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושיך, באמור

יברכך יהוה וישמרך: קהל: בן יהי רצון

במדבר

יאר יהוה פניו אליך ויחנך: קהל: בן יהי רצון

ישא יהוה פניו אליך וישם לך שלום: קהל: בן יהי רצון

(ונאמר) וישמו את שמיי על בני ישראל, ואני אברכם:

שלום
שים שלום טובה וברכה
חיים חן וחסד, צדקה ורחמים עלינו ועל כל ישראל עמך.
וברכנו אבינו בלנו באחד באור פניך
כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו תורה וחיים
אהבה וחסד, צדקה ורחמים, ברכה ושלום.
וטוב בעיניך לברכנו ולברך את כל עמך ישראל
ברב עז ושלום.

בעשרת ימי תשובה: ובספר חיים, ברכה ושלום, ופרנסה טובה

וישועה ונחמה, וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך
אנחנו וכל עמך ישראל, לחיים טובים ולשלום.

אם שכח אינו חוזר.

ברוך אתה יהוה, המברך את עמו ישראל בשלום. אמן.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך, יהוה צורי וגאלי:

תהלים יט

כאן מסתיימת חזרת הש"ץ, ובתפילות לחש היחיד ממשיך 'אלהי, נצור' (למטה)
ויש מוסיפים כאן 'שיר למעלות'.

'האומר 'שיר למעלות' קודם 'אלהי, נצור', יהיה אהוב למעלה ונחמד למטה, ויאמר אותו
ביראה גדולה ולא לצפות לשום טובה חלילה' ('אור צדיקים יח, יב ע"פ הרמ"ע מפאנו
'עשרה מאמרות', חקור דין ח"ד, יז) וראה הלכה 154.

שיר למעלות, אשא עיני אל-ההרים, מאין יבא עזרי: עזרי מעם יהוה,
עשה שמים וארץ: אלהי-תן למוט רגלך, אלהי-נוס שמך: הנה לא-ינוס
ולא יישן שומר ישראל: יהוה שמך, יהוה צלך על-יד ימינך: יומם
השמש לא-יכבה, וירח בלילה: יהוה ישמך מפלדע, ישמר את-נפשך:
יהוה ישמר-צאתך ובואך, מעתה ועד-עולם:

תהלים קכא

אלהי

נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה
ולמקללי נפשי תדם, ונפשי בעפר לכל תהיה.
פתח לבי בתורתך, ואחרי מצותיך תרדף נפשי.

ברכות יז

**וְכָל הַקָּמִים עָלֶי לְרָעָה, מִהֲרָה הִפֹּר עֲצַתְם וְקַלְקַל מַחְשְׁבוֹתֵם.
(יְהִיו כְּמֶץ לְפָנֵינוּ וּמִלֵּאךְ יִהְיֶה דוֹחָה:)**

תהלים לה

בגמרא (ברכות טו ע"ב) מובאות תחינות שהגנו חכמים לומר בסוף תפילתם, בשלמי ציבור סודרו כמה מהם לפי ימות השבוע (ע"פ סידור ר' בנימין הלוי, שאלונקי ש"ט) והחיד"א נהג לומר כאן בכל יום את תחינת רב (הגהות בכת"י על סידור הרש"ש):

**יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתֵּת לָנוּ חַיִּים אֲרוּכִים,
חַיִּים שֶׁל שְׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל טוֹבָה, חַיִּים שֶׁל בְּרָכָה, חַיִּים שֶׁל פְּרִנְסָה, חַיִּים
שֶׁל חֲלוּץ עֲצֻמוֹת, חַיִּים שֵׁשׁ בְּהֵם יֵרָאֵת חֵטָא, חַיִּים שְׂאִין בְּהֵם בּוֹשָׁה
וּכְלָמָה, חַיִּים שֶׁל עֶשֶׂר וְכַבּוֹד, חַיִּים שֶׁתֵּהָא בְּנוֹ אֶהְבֵּת תּוֹרָה וְיֵרָאֵת שָׁמַיִם,
חַיִּים שֶׁתִּמְלֵא אֶת כָּל מְשָׁלוֹת לְבָנוּ לְטוֹבָה.**

ברכות טו:

**עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךְ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ
עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קֹדְשִׁיךָ.**

לְמַעַן יִחַלְצוּן יְדִידֶיךָ, הַזְשִׁיעָה יְמִינְךָ וְעַנְיֵי:

תהלים ס

יְהִיו לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהִגִּיוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

תהלים ט

יש מוסופים תחינות אלו, הראשונה מופיעה בקיצור שלי"ה ובאור הישר והשנייה מקורה בסדר רב עמרם גאון.

**יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, שְׁלֵא תַעֲלֶה קְנֵאת אָדָם עָלַי
וְלֹא קְנֵאתִי עַל אַחֵרִים, וְשְׁלֵא אֶכְעֵם הַיּוֹם וְשְׁלֵא אֶכְעִיכֶם, וְתַצִּילֵנִי מִיָּצוֹר
הָרַע, וְתֵן בְּלִבִּי הַכְנָעָה וְעֲנָה.**

**מִלְּבָנוּ וְאֱלֹהֵינוּ, יַחַד שְׂמֶךְ בְּעוֹלָמְךָ, בְּנֵה עֵירְךָ, יִסֵּד בֵּיתְךָ וְשִׁכַּל הַיְכָלְךָ
וְקַבֵּץ קְבוּץ גְּלוּיֹת, וּפְדֵה צֹאנְךָ וְשִׁמַּח עַדְתְּךָ.**

כורע ופוסע שלוש פסיעות לאחור. קד לשמאל, לימין ולפנים (ראה הלכה 156):

עֲשֵׂה שְׁלוֹם / בַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְשׁוּבָה: הַשְׁלוֹם / בְּמִרוֹמָיו

הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, (וְאַמְרוּ) אָמֵן.

התפילה נתקנה במקום עבודת הקורבנות, ולפיכך מבקשים על המקדש שנוכל לעבוד עבודה ממש (רמ"א קכ"ג; ברכ"י שם).

**יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמִהֲרָה
בְּיַמֵּינוּ, וְתֵן חֲלֻקְנוּ בְּתוֹרַתְךָ, לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ וּלְעַבְדְּךָ בְּלִבְבֵי שְׁלָם.**

שליח הציבור חוור על התפילה בקול רם.

הקהל נשאר לעמוד לפחות עד ברכת 'הָאֵל הַקְדוֹשׁ' (ראה הלכה 160-167).